

Jeroen Akkermans

‘Journalistiek had me in dat moeras gedrukt maar gaf me ook de tools om eruit te komen’

Stan Storimans aan het werk in Gori, op de dag van de raketaanval.

Meer dan tien jaar geleden kwam cameraman Stan Storimans om het leven bij een raket-aanval op de Georgische stad Gori. RTL-nieuwscorrespondent Jeroen Akkermans, die zelf gewond raakte door de explosie, blikt met Impact Magazine terug op de fatale dag en praat over zijn juridische strijd tegen Rusland. Akkermans: ‘Ik kan de zaak niet laten rusten.’

‘Ik bereid me natuurlijk voor, maar zelfs de beste voorbereiding volstaat niet als je in een crisissituatie terecht komt. Ervaring, bescherming en geluk helpen, maar veel factoren zijn vrijwel niet in de hand te houden. Uiteindelijk is het soms toch een kwestie van op het verkeerde moment op de verkeerde plaats zijn. In feite loop ik altijd risico als ik aan het werk ben.’

In augustus 2008 vertrekken RTL Nieuws-correspondent Jeroen Akkermans en cameraman Stan Storimans naar Zuid-Ossetië waar zij verslag doen van de oorlog tussen Georgië en Rusland. Op 12 augustus sloeg een raket in op Gori, een stad zonder militaire aanwezigheid, op 20 kilometer van het front. Een clusterbom die honderden dodelijke scherven spuwde, maakte twaalf fatale slachtoffers, waaronder Akkermans’ 39-jarige collega Stan Storimans.

Heb je na de aanval overwogen om te stoppen met het werk?

‘Ik ben onmiddellijk na de raketaanval twee weken in Nederland en daarop twee weken met mijn gezin op vakantie geweest. Als ik de foto’s van de vakantie terugzie, zijn dat hele nare foto’s. Je ziet hoe mijn gezicht versteend leek. Ik stond stil in het moment. Dat is niet leuk, met name voor mijn gezin niet. In eerste instantie heb ik

4 maanden niet gewerkt. In die tijd weet je niet of je zal stoppen of niet. Ik heb wel altijd het gevoel gehad dat ik toch op dezelfde manier door moest gaan. Journalistiek in crisisgebieden is het werk dat het dichtst bij me staat. Na mijn nare ervaringen is het ook nooit de vraag geweest of ik iets anders zou gaan doen, maar meer of ik het op dezelfde manier kon blijven doen.'

Wat veranderde er na de dood van Storimans?

'Ik sta niet meer zo onbevangen in het leven als toen ik jong was. Ik ben mij bewuster geworden van de risico's. Ondanks die bewustwording wil en kan ik niet stoppen met de journalistiek. Als ik dat zou doen zou ik een deel van wie ik als mens afsluiten. En dat weiger ik. Door mijn beroep ontmoet ik mensen die dagelijks risico's lopen. Ik bedoel dan de slachtoffers van oorlog, corruptie of machtsmisbruik. Het zou enkel in het belang van de daders zijn dat journalisten om wat voor reden dan ook stoppen met hun werk. Terwijl de slachtoffers juist baat hebben bij dat we doorgaan. Uiteindelijk heb ik als journalist altijd nog de keuze dit wel of niet te doen. De burgerslachtoffers in oorlogsgebieden hebben die keuze niet.'

Bron: Jeroen Akkermans

Bron: Hennie Keeris/ANP

Cameraman Stan Storimans, op 12 augustus 2009 omgekomen bij een Russische raketaanval in Gori.

Ingrid van Assouw

Ervaringsdeskundige en redactielid van Impact Magazine

Bart Nauta

*Historicus en junior beleidsonderzoeker/
adviseur bij ARQ Kenniscentrum Oorlog,
vervolg en geweld*

Zijn er momenten geweest waarop je niet meer kon?

'Na vier maanden wilde ik de confrontatie weer aan. Een van mijn eerste verhalen ging over rechtse radicalen in Tsjechië die demonstreerden tegen Roma, die volgens hen het land onveilig zouden maken. Ik wist niet dat die rechtsextremisten enorme vuurwerkballen bij zich hadden. De ontploffing van dit vuurwerk was enorm confronterend voor me. Daarop leek er een moment te komen dat ik moest besluiten dat ik het werk niet meer kon doen.

'Je moet voortdurend je eigen recept uitschrijven om met dit soort situaties om te gaan'

Maar dat gebeurde niet. Ik kon relativeren, ik zei letterlijk tegen mezelf: "Ik ben nog steeds intact", hoewel ik voelde dat ik nog te breekbaar was. Ik voelde dat ik tijd nodig had. Tijd om tot mezelf te komen. Om niet de scherven bij elkaar te rapen en er iets nieuws van te maken, maar proberen om weer te zijn zoals ik ben, zoals ik was. Om mijn leven voort te zetten op de manier zoals ik dat tot dusver gedaan had. Ik wilde geen andere weg inslaan. Ik werd bewuster van het feit dat ik dit werk moest blijven doen.'

Wat stelde jou in staat om door te gaan met de journalistiek?

'Ik zie de periode na Stans dood als een donkere bladzijde waarin een paar kaarsjes branden. Je kunt ze uitblazen of opzoeken en de warmte ervan voelen. Warmte helpt letterlijk om de kilte van de gebeurtenis te verdrijven. Het is voor mij een verwonding in je hoofd waarvan alleen jijzelf weet hoe hard het bloedt. Niemand anders kan het zien. Alleen jij kan de bloedende gedachten stelpen. Uiteindelijk moet je het zelf doen.

Maar het helpt als mensen lief en geduldig zijn. Ik heb wel steun van een flexibele kring van mensen: familie, werkgever, en ook onbekenden die briefjes met lieve woorden schrijven. Of oude vrienden die op de stoep staan, zelfs mensen die bij jou komen uithuilen. Ook moet je professionele hulp niet uit de weg gaan, die heb ik ook gezocht.

Inmiddels heb ik mijn flexibiliteit terug en daar heb ik hard voor moeten knokken. De dood van Stan kwam letterlijk dichtbij en het was ook de eerste keer dat het zo dichtbij kwam. Achteraf realiseerde ik me dat ik mijn eerdere nare ervaringen makkelijker voor mezelf kon houden. Wanneer iets voorpaginanieuws is kan dat niet meer.'

In 2009 ging Akkermans terug naar Georgië en maakte de documentaire *Onderzoek in Gori: de dood van Stan Storimans*, over de toedracht van de raketaanval die onmiskenbaar van Russische zijde is afgeschoten. Akkermans, de Israëlische journalist Zadok Yehezkel, de weduwe van Storimans en de Georgische nabestaanden van de aanval hebben Rusland aangeklaagd bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

'Het is voor mij een verwonding in je hoofd waarvan alleen jijzelf weet hoe hard het bloedt.'

Wat als het niet tot een veroordeling komt?

'Dat weet ik niet, het zou kunnen dat het mij weer uit balans brengt. Pas wanneer je denkt dat je alles in de hand hebt wordt het echt lastig. Want die controle heb je niet. Je moet voortdurend je eigen recept uitschrijven om met dit soort situaties om te gaan. Maar ik weet nooit hoe lang mijn recept of medicijn blijft werken voordat ik weer kwetsbaar of broos word. Ik doe het op voortschrijdend inzicht.

Ik denk dat je ook niet alles moet wijten aan wat er in het verleden voorgevallen is. Als je dat blijft doen ontstaat er een soort sleetsheid. Ik mag en kan nooit sleets worden over wat mij en anderen is overkomen. Tegelijkertijd moet ik er toch afstand van leren nemen. En dat is een kunst. Een kunst die niemand je kan uitleggen. Of het recept morgen nog werkt dat weet ik niet, er kan altijd iets gebeuren waardoor het niet meer werkt.

Tot dusver kan ik de zaak niet laten rusten. De raketaanval was een oorlogsmisdaad, een bomaanslag op een lege stad waarbij 12 onschuldige burgers omkwamen.

Bron: Jeroen Akkermans

In 2009 ging Jeroen Akkermans terug naar Gori voor de documentaire 'Onderzoek in Gori: de dood van Stan Storimans.' Links de Israëlische journalist Zadok Yehezkel die bij de raketaanval in 2008 zwaar gewond raakte.

Een veroordeling moet er komen. Ik heb een drive omdat ik er zelf bij was, maar het is voor mij ook een journalistieke en juridische plicht. Rechtvaardigheid in oorlogsgebieden moet er zijn ter bescherming van burgers en journalisten.'

Is journalistiek bedrijven deel van het recept?

'Het onderzoek naar de dood van Stan heeft mij geholpen. Journalistiek had me in dat moeras gedrukt maar gaf me ook de tools om eruit te komen. Deze daad moest onderzocht worden en ik voelde me verantwoordelijk voor het vinden van de waarheid. Ik help er niemand mee door bij de pakken neer te zitten. En hier komt weer het feit bij kijken dat ik ervoor gekozen heb om in oorlogsgebieden te zijn en de onschuldige burgers niet. Ik weet dat oorlogen zonder verslaggeving ter plaatse alleen maar van kwaad tot erger gaan. Als journalisten kunnen wij dit in ieder geval aan de wereld tonen. Als het een hel is, laat dan die hel maar zien. Zo denk ik er nog steeds over.'